

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਕੈਪੂਰ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਸੂਰਜ ਭਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1958 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 54 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 55A ਅਤੇ 100—“ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ”—ਦਾ ਮਤਲਬ—ਅਨੁਚਿਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ—ਕੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ—ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ—ਵਿਚਕਾਰ—ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ (ਸਾਧਾਰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ) X ਦਾ 1897)—ਸੈਕਸ਼ਨ 10—ਸੈਕਸ਼ਨ 55A 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੌਸਮ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮਤਦਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 10 ਮਾਰਚ, 1957 ਸੀ। ਮਤਦਾਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 9 ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਮਤਦਾਨ ਤੋਂ 10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਹੋਵੇਗੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 100, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਚੋਣ ਤੋਂ

ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ, ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਹਿਲਾ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੈਇੱਛਤ ਕੰਮ ਹੋਣਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਦੋ ਮਾਮਲੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ; ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜਵਾਲਾ ਦਾਸ, ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਰੋਹਤਕ, ਮਿਤੀ 27 ਮਾਰਚ, 1958 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਡੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ, ਰਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ।

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਲਟ, ਜੇ.-ਸ਼੍ਰੀ ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੋਹਤਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਂਪਲਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀਟ ਲਈ ਚੋਣ ਲਈ 11 ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। 10 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਪੌਲਿੰਗ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਈ ਸੀ। 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ, ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਧੀਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ 13 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਆਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਹੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਲੜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। . ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚੋਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਸ ਦਿਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ 27 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਨੋਟਿਸ

ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲਤ ਅਸਵੀਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਲਤ ਅਸਵੀਕਾਰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਚੇਗਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 27 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਛੁੱਟੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਅਗਲੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦਿਨ, ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਰਕ ਦੀ ਇਸ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਰਕ ਦੀ ਇਸ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 27 ਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇ। ਫਰਵਰੀ, 1957, ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ 28 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਛੁੱਟੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨਿਯਮਿਤ ਮੰਨ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਅਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਅਵੈਧ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਆਖਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਦੀ ਗਲਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ

ਅਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

“ਇੱਕ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਦੇ ਦਸ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੌਲ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ***”

ਇਹ ਭਾਗ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮਤਦਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 10 ਮਾਰਚ, 1957 ਸੀ। ਮਤਦਾਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 9 ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਮਤਦਾਨ ਤੋਂ 10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਲਈ, 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਹੋਵੇਗੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 28 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ, 1957, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਦਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 8 ਮਾਰਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ 9 ਤਰੀਕ। ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55A ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਿਣਨ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ (ਐਚ.

ਐਚ. ਰਾਜਾ) ਆਈਅਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 119 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, 1951, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ "ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਆਦਿ, ਅਤੇ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਗਿਣਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਇਹ ਕਿ "ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ "ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤੀ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਮ ਤਰੀਕਾ, ਜਿੱਥੇ "ਨਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ" ਵਰਗਾ ਸਮੀਕਰਨ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਢੰਗ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਆਯਾਤ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦਸ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਸੀ। . ਮੈਂ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਕੀ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਨਵੀਨਤਮ ਮਿਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਜਨਤਕ ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦਾ ਸਾਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦਿੱਤਾ. ਤਰਕ ਦੀ ਇਸ ਲਾਈਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੌਲਿੰਗ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ (ਐਚ. ਐਚ. ਰਾਜਾ) ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਵੈਂਕਟਰਮਾ ਅਈਅਰ, ਜੇ. ., ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਮੌਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਅਗਲੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਿਆਦ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ 27 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ 27 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ

ਅਗਲੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਅਰਥਾਤ, ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। 28 ਫਰਵਰੀ, 1957। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। . ਮੈਂ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੰਦੂ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਖਰੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ" ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 100 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 100 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 100 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਏ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਗਲਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ

ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਫਰੇਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤ ਰੱਦ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਗਲਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਗਲਤ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਸੰਨਿਆਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੈਇੱਛਤ ਕੰਮ ਹੋਣਾ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ। ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ

ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੈਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਦਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।